

Den otevřených dveří Filosofického ústavu AV ČR 2013

Místo konání: Jilská 1, Praha 1

Datum a doba konání: 7. listopadu, 10.00–18.00

Kontakt: Mgr. Ing. Jan Kollmann, tel.: 221 183 356 nebo 777 197 231, e-mail: kollmann@flu.cas.cz

Přednášky

10.00–11.30

Mnemonická energie – Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D.

11.45–13.15

Nekonečno – Mgr. Vít Punčochář

13.30–15.00

Jazyk a změna. Změny jazyka v dějinách klasické matematiky – prof. RNDr. Ladislav Kvasz, Dr.

Diskuze

10.00–11.30

Spravedlnost a demokracie v globální době – diskusi pořádá Centrum globálních studií

Prezentace

15.15–16.45

Komenský v síti – PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D. a Mgr. Iva Lelková, Ph.D.

17.00–18.15

Rozličných figur a kupřůtků kadeřavé přemování. Jan Amos Komenský jako umělec slova – PhDr.

Vladimír Urbánek, Ph.D. a kol.

Zájemcům nabízíme též **možnost komentované prohlídky Archivu Jana Patočky**

Kabinet pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i.

Místo konání: Na Florenci 3, Praha 1

Datum a doba konání: 6. listopadu 2013 od 9.00

Kontakt: PhDr. Josef Förster, Ph.D., tel.: 739 45 57 64, e-mail: j.forster@seznam.cz

9.00–10.00 zahájení (zasedací místnost ÚČL, 3. patro)

Přednášky (zasedací místnost ÚČL)

10.15–11.30

Cesta českého biblického překladu staletími – PhDr. Josef Bartoň, Th.D.

11.45–13.00

Podivuhodná příroda očima středověku – Mgr. Hana Šedinová, Ph.D., Mgr. Barbora Kocánová

13.15–14.30

Divadelní provoz v klasickém Řecku – Mgr. Jakub Čechvala

14.45–16.00

Blázen před Trójou. O pozoruhodných způsobech nápodoby literárních děl v baroku – PhDr. Josef Förster, Ph.D.

16.15–17.30

Pompejské nápisy – doc. PhDr. Jana Keparťová, CSc.

Další program

Exkurze

Obecní dům, antika a česká identita – prof. PhDr. Jan Bažant, CSc.

Dílny

Program pro úzkou skupinu zájemců (max. 15 osob), kteří si chtějí „osahat“ práci našich badatelů. V hodinu trvajícím sezení se bude pracovat seminárním způsobem: s textem, s nahrávkou divadelního představení, s obrazovým materiálem. Nutná rezervace předem u garanta Dne otevřených dveří.

10.15–11.30

Co se skrývá za slovy (jak se tvoří slovník) – PhDr. Zuzana Silagiová

11.45–13.00

Dvě inscenace Eurípidovy Médeie – Mgr. Sarkissian, Ph.D.

13.15–14.30

Husitský chorál – Mgr. ThLic. Jiří Žůrek, Th.D.

14.45–16.00

Jak může být klasický filolog prospěšný hudebním vědcům – PhDr. Jiří Matl

Prezentace knih publikovaných pracovníky KKS v knihovně KKS

Od 19.00 scénické čtení v kavárně v budově AV ČR Na Florenci: *De bello et ludis*: groteskní črta o střetech svatých i kočkomyších

Pozn.: Prosíme početnější skupiny zájemců, aby svou návštěvu předem ohlásili.

Anotace přednášek v rámci Dne otevřených dveří FLÚ AV ČR

Mnemonická energie – Mgr. Tomáš Dvořák, Ph.D.

Přednáška se věnuje představě kulturních artefaktů coby akumulátorů určitého druhu (kulturní, sociální, historické) energie s důrazem na koncepci mnemonické energie z počátku 20. století, vyjádřenou biologem a psychologem Richardem Semonem a kulturním historikem Aby Warburgem. Obrazy či předměty tu jsou chápány jako nosiče potenciálu, jež může být reaktivován v jiných dobách, vynořit se v nových souvislostech a nečekaných kontextech. Pozornost bude taktéž věnována roli mnemonické energie v současných úvahách o dějinách kultury a kulturní paměti.

Nekonečno – Mgr. Vít Punčochář

V souvislosti s nekonečnem si lze klást otázky teologické (Pomůže nám nekonečno dokázat existenci boha?), či fyzikální (Je vesmír nekonečně rozlehlý nebo snad nekonečně dělitelný?). Avšak byli to zejména matematici, kteří dokázali odpovědět na obecnou otázku, co to nekonečno je. Po staletích usilovného přemýšlení nad tímto tématem dospěli k poznání, že nekonečno není rozumem neuchopitelná entita, jak se domnívali staří Řekové. Avšak abychom v nekonečnu mohli zpozorovat řád, musíme se oprostít od způsobu myšlení, na který jsme zvyklí. Cílem přednášky bude zprostředkovat takovýto vhled do povahy nekonečna.

Jazyk a změna. Změny jazyka v dějinách klasické matematiky – prof. RNDr. Ladislav Kvasz, Dr.

Cílem přednášky je představit jazykové inovace, které doprovázely hlavně objevy v dějinách matematiky od antiky po konec 19. století, spojené se jmény jako Cardano, Descartes, Newton, Gauss nebo Galois. Ukazuje se totiž, že významné objevy v dějinách matematiky byly umožněny změnami jejího jazyka. Na příkladě zrodu algebry, analytické geometrie a diferenciálního a integrálního počtu bude ilustrován způsob, jakým dochází ke změnám syntaxe a sémantiky matematického jazyka.

Komenský v síti – PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D. a Mgr. Iva Lelková, Ph.D.

Přednáška přiblíží korespondenční síť evropské „republiky učenců“ v 17. století, v nichž hrál prominentní roli J. A. Komenský. Zároveň seznámí s možnostmi, které nabízí moderní počítačové technologie při zpracování a prezentaci učenecké korespondence tohoto dramatického období evropských dějin.

Rozličných figúr a kupřestyků kadeřavé premování. Jan Amos Komenský jako umělec slova

– PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D. a kol.

V komponovaném, zhruba hodinovém pořadu chceme představit Jana Amose Komenského jako bravurního spisovatele, básníka i myslitele. V několika částech, oddělených hudebním doprovodem, zazní vybrané ukázky z *Labyrintu světa*, *Truchlivého*, *Unum necessarium*, *Obecné porady o nápravě věcí lidských*, básnických i písňových prací, kázání a dalších textů.